

## *Ego- najväčší nepriateľ človeka 2*

### **Obsah**

|                                                                                     |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <i>Ambicióznosť, súťaživosť, sláva, túžba vládnuť a ovládať – milovaný svet ega</i> | <i>2</i>  |
| <i>Kapitalizmus – ideálne prostredie ambiciózneho ega</i>                           | <i>2</i>  |
| <i>Slávny umelec</i>                                                                | <i>4</i>  |
| <i>Veľký vodca</i>                                                                  | <i>6</i>  |
| <i>Túžba vládnuť a ovládať</i>                                                      | <i>8</i>  |
| <i>Súťaživosť – obľúbená disciplína ega</i>                                         | <i>10</i> |
| <i>Ako napredovať a zároveň odstaviť svoje ego (sebapoznanie)</i>                   | <i>12</i> |
| <i>Zdroj a autor psychických problémov človeka</i>                                  | <i>14</i> |
| <i>Orientácia dnu</i>                                                               | <i>15</i> |
| <i>Orientácia von</i>                                                               | <i>16</i> |
| <i>Rozpoltená osobnosť</i>                                                          | <i>17</i> |
| <i>Nevedomosť</i>                                                                   | <i>20</i> |
| <i>Ťažká cesta z psychických problémov</i>                                          | <i>21</i> |
| <i>Záver a rekapitulácia</i>                                                        | <i>22</i> |

## ***Ambicióznosť, súťaživosť, sláva, túžba vládnuť a ovládať – milovaný svet ega***

*Čo je úspech? Čo je skutočné šťastie? Dá sa k týmto métam dopracovať aj vtedy, ak sa odstaví ego? Na prvý pohľad sa zdá, že je to nemožné. Nemožné je to samozrejme vtedy, ak sa človek zameria na také ciele a hodnoty, ktoré miluje samotné ego.*

*Ego má jasné ciele - niečo získať (mať) a niekým sa stať (byť). Je tu ešte malá skupina ľudí, ktorí chcú vedieť, poznať, pochopiť a dobre sa cítiť.*

*Všetci máme určité ambície a ciele, na ktorých nechceme nič meniť. Je to úplne normálne, ale pozrime sa, čo získame a kam sa dostaneme, ak ich dosiahneme. Najskôr ale preskúmame, akými prostriedkami musí disponovať ego, ak chce naplniť svoje sny.*

### ***Kapitalizmus – ideálne prostredie ambiciózneho ega***

*Kapitalizmus a demokracia je spoločenské zriadenie, ktoré preferuje individualizmus ako hnací motor svojej existencie. To vysvetľuje fakt, že individualizmus sa nepotláča, ale naopak veľmi vyzdvihuje. Pokiaľ je celý spoločenský a ekonomický systém postavený na súťaživosti, musí automaticky vyhrávať ten, kto dokáže poraziť svoju konkurenciu. Väčšinou sa musia rozťahovať lakťe a využiť rôzne konexie, aby individualita alebo malý kolektív, dosiahol rozhodujúci úspech. Úspech preferovaný a vyzdvihovaný spoločnosťou je potom dielo ega, ktoré čaká na svoju odmenu.*

*Kapitalistická konzumná spoločnosť nám bude vždy vtĺkať do hlavy, že bez ambicióznosti nič v živote nemôžeme dokázať. V Amerike je to najočividnejšie už na školách, učitelia od žiakov žiadajú, aby sa pozerali iba na svoje záujmy a na druhých veľmi nebrali ohľad. Ak si žiak zabudne učebnú pomôcku, spolužiak mu ju nesmie požičať. Bezohľadnosť je asi cnosť úspešných. Každý človek, ktorý už dosiahol úspech a slávu musí priznať, že pri budovaní svojej kariéry nemohol hľadiť na záujmy druhých a zároveň musel rozťahovať lakťe, aby odrazil konkurenciu. Takmer všetci „úspešní“ to považujú za úplne normálne a legitímne, veď predsa dosiahnuť úspech a presadiť sa je túžbou každého človeka.*

*V jednom časopise som čítal zaujímavý rozhovor, v ktorom redaktor spovedal amerického finančníka po ekonomickej kríze z roku 2008. Spomenul chamtivosť finančných žralokov, ktorí krízu zapríčinili. Finančník sa ohradil: „Prosím vás, vysvetlite mi čo je chamtivosť. Je to snád' snaha, ktorá má za cieľ vytvoriť zisk?“ Redaktor mu nedokázal odpovedať a prešiel na ďalšiu otázku. Tak teraz sa vynasnažím úspešnému finančníkovi vysvetliť to, čo redaktor nedokázal.*

*Keď chcete vidieť ako vyzerá chamtivosť v praxi, tak sa pozrite, ako sa správa levia svorka pri požíraní koristi. Každý lev sa snaží urvať najväčší a najlepší kus mäsa pre seba a zároveň cerí zuby na ostatných. Spoločne ulovená zver sa porcuje podľa toho, kto má najväčšie postavenie, nie podľa toho, kto má na nej najväčšiu zásluhu. Tam kde vládne zákon džungle, tam musí fungovať chamtivosť ako legitímny systém vyhovujúci hlavne tým najsilnejším. Pokiaľ najsilnejší tvoria zákony systému, určite ho budú udržiavať tak, aby najväčší a najsilnejší dravci mohli legitímne prísť k najlepšej koristi. Dosiahnutá pozícia zaručujúca úspech (najlepšie mäso) je potom logicky rozhodujúca. Robotníci, ktorí majú najväčšiu zásluhu na koristi, musia byť spokojný zo zvyškami a o spravodlivosti môžu iba snívať.*

*Bezohľadnosť, dravosť a veľká ambícia stať sa veľkým, musí pre svoje legálne fungovanie používať ilúziu rovnosti príležitostí, v ktorej každý môže vystúpiť na najvyššiu pozíciu. Treba len prejaviť dostatočnú vôľu po úspechu a vysoký intelekt (vysokú racionalitu). Ambicióznosť je potom logicky prezentovaná ako pozitívna vlastnosť, ktorá ženie človeka k najlepšej výkonnosti, na konci ktorej čaká sladká odmena. Táto filozofia je hnacím motorom kapitalizmu, kde silnejší pre svoj úspech potrebujú naivnosť a neschopnosť slabších (menej inteligentných).*

*Pozrime sa z racionálne hľadiska, kam dovedie človeka ambicióznosť a dosiahnutý úspech. Dokáže ego domyslieť všetky vedľajšie účinky ak sa mu podarí naplniť svoje sny? Samozrejme že nedokáže, pretože ho to veľmi nezaujíma.*

*Keď chceme byť maximálne vypočítaví, je ambicióznosť výhodná? Nemôžeme spochybniť fakt, že človek je raz hore, inokedy klesne dole. Pokiaľ si budeme nahovárať, že nikdy nebudeme potrebovať pomoc druhých a náš osobný cieľ je*

*prvoradý, tak nemôžeme očakávať, že pri ťažkých chvíľach nájdeme vždy niekoho, od ktorého môžeme očakávať pomoc.*

*Ambicióznosť považujú mystici a filozofi za negatívnu vlastnosť. Má to logiku – je to sestra sebeckosti.*

*Teraz sa vynasnažím ukázať, kam privedie ego človeka, ak sa mu podarí naplniť všetky svoje túžby a sny.*

*Pokiaľ chceme zistiť, akú kvalitu ponúka určitá cesta alebo filozofia, musíme poznať, čo sa ukrýva v jej cieľovej stanici.*

*Vezmem si za príklad dve splnené méty. Prvá bude na poli umenia, druhá sa bude týkať politiky a moci.*

### ***Slávny umelec***

*Keď úspešný umelec dosiahne na vrchol slávy, svoj vlastný charakter, inteligenciu a ego podrobí najväčšej skúške, pretože na všetky tieto aspekty sa vyvinie maximálny tlak. Umelec sa dostal na vrchol vďaka svojmu talentu (určitým schopnostiam), preto tieto tri aspekty môžu u neho dosahovať akúkoľvek úroveň. Väčšinou sú rovnako priemerné, ako bežného človeka.*

*Aby ho vlastná sláva doslova nezomlela, musela by sa inteligencia spojiť s charakterom proti egu, ktoré si chce užívať všetky plody svojho úspechu, ale zároveň nemyslí na všetky nastražené háčiky s tým spojené. Ego, ktoré si vychutnáva svoju slávu, samozrejme nebude zaťažovať myseľ nepríjemnými otázkami, skôr bude tlačiť rozum k tomu, aby si vzalo všetko, čo je momentálne dostupné. Nie je toho málo, preto priestor pre racionálne vyhodnotenie situácie, je minimálny. Okrem všetkých telesných slastí (sex, drogy, alkohol, atď.), je tu ešte neodolateľné rozmaznávanie, ktoré prináša so sebou taktiež fatálne následky. Pocit nadradenosti a výlučnosti rozvíja aroganciu, pýchu, bezohľadnosť, chamtivosť a pod., zároveň zabíja skromnosť, súdnosť a pokoru. Chamtivé a pažravé ego odokrýva svoju primitívnosť v celej nádhere, keď si chce od života vziať úplne všetko. Lenže človek nemôže mať všetko, pretože mnohé veci nie je možné zosúladiť. Nie je možné mať dobre fungujúcu rodinu a milujúcu manželku, ak sa nekonečné večierky plné alkoholu a sexu nedokážu zastaviť. Nie je možné telo držať v dobrej*

*kondícií, ak si chce všetko dopriať. Veľký bohémsky život jedného dňa skončí, pretože telo už nevládze, alebo je všetkého maximálne presýtené. Strata výkonnosti zásluhou bohémneho života alebo starnutia má na psychiku zničujúci dopad. Keď je známa celebrita neustále na očiach verejnosti, nesmie sa dopúšťať prešľapov, pretože bulvárne médiá čakajú na túto situáciu ako supy. Je tu ďalší tlak, ktorý psychike vôbec nepomáha. Ego potrebuje neustále dokazovať svoju výkonnosť nielen pre svoj dobrý pocit, ale aj preto, aby sa neprajníci či konkurencia netešila z očakávaného pádu. Nemožno sa potom čudovať, že enormný tlak na psychiku umelci riešia alkoholom alebo drogami, ako jedinú únikovú cestu.*

*Je možné spomenúť ešte ďalšie úskalia slávy, ale týmito riadkami som chcel ukázať, že ego pri nevyhnutnom páde potrebuje pomoc od svojho okolia (prípadne psychologov), pretože samo si nevie poradiť, pokiaľ nemá v mysli dostatok inteligencie, ktorá by dokázala odľahčiť psychiku.*

*Slávnym ľuďom niet čo závidieť aj s toho dôvodu, že ak sa dožijú staroby, budú to mať oveľa ťažšie, ako obyčajní ľudia. Prirodzené návyky a charakterové vlastnosti – arogantnosť, rozmazanosť, atď., už nebudú tak očividné, ale predsa len vo veľkej miere poznačia psychiku a charakter. Ego sa nikdy nedokáže zmieriť z ústupom a vlastným pádom, preto psychicky bude trpieť do konca života, aj keď verejnosti bude ukazovať opak.*

*Aká z toho plynie pointa? Aj keď sa na staré kolená ego bude pýšiť svojimi úspechmi a veľkým životom, s určitosťou si to odniesla jeho psychika, pretože jeho slabá racionalita ho nemohla priviesť k duševnej rovnováhe. Za svoje dosiahnuté méty muselo ego zaplatiť vo forme zničenej psychiky a pokriveného charakteru.*

*Samozrejme, že existujú umelci, ktorí nástrahy slávy odhalili a našli si zmysluplnú činnosť aj vo vysokom veku, ale je to asi tak veľké percento, ako tridsať ročné šťastné manželstvo.*

*Ego teda nemôže byť logicky racionálne (maximálne vypočítavé), pretože jeho záujem a priorita je upriamená na momentálnu situáciu, z ktorej chce vyťažiť maximum.*

## **Veľký vodca**

*Pokiaľ sa chceme uistiť v tom, že určitý princíp a logika naozaj funguje, musíme si vziať minimálne dva rozdielne príklady. Ja si teraz zoberiem dve známe postavy našich dejín, aby som ukázal, že aj keď neboli úplne rovnakí, predsa len ich myseľ fungovala veľmi podobne.*

*Adolf Hitler a Napoleon Bonaparte sa vyznačovali tým, že okrem vysokej inteligencie disponovali aj schopnosťou odhadnúť reakciu druhej strany. Táto intuícia ale fungovala hlavne v začiatkoch, keď prichádzal jeden úspech za druhým. Obaja si mysleli, že inštinkt a ostatné vlastnosti dostali ako dar od Boha, pritom to všetko pramenilo iba z dobrého poznania skostnatenosti, nepružnosti, nejednotnosti, obmedzenosti (všetkých slabostí) nepriateľských panovníkov a vodcov. Oni naopak boli veľmi pružní, rýchli, prefíkaní, čím jasne prevyšovali svojich nepriateľov. Netrvalo to ale veľmi dlho, pretože ako vieme, karta sa obrátila. Dosiahnuté úspechy nafúklo ich ego do takej miery, že myseľ stratila potrebnú súdnosť a racionalitu. Všetko viem najlepšie, nič ma nezastaví a dokážem splniť akýkoľvek cieľ. Keď ego presvedčilo myseľ (na základe veľkých úspechov), že je dostatočne dokonalé k tomu, aby mohlo všetkých poraziť, nemá problém sa postaviť proti celej Európe, či dokonca svetu. V tejto chvíli je badateľné, že ego degraduje vysokú inteligenciu a prezieravosť. Vytyčuje si tak vysoké ambiciózne ciele, že niektorí členovia najvyššieho velenia začnú o nich pochybovať. Veľký vodca ale zatiaľ dosahoval iba samé úspechy, preto veľká časť velenia, väčšina vojska a národa mu slepo dôveruje (presvedčí seba a národ o svojej neomylnosti). Nafúknuté ego ale začína robiť kardinálne chyby, pretože zaslepená pýcha nedokáže pochopiť, že nemôže vedieť všetko najlepšie. Rôzne rady, pripomienky, volanie po obozretnosti, atď., ktoré sa priečia jeho veľkým plánom, odbíja arogantným zosmiešňovaním a ponižovaním, pretože neomylnosť dokonalej inteligencie nemôže mať žiadnych kritikov. Dokonalý vodca môže mať iba lojálnych kolegov, alebo tých druhých, ktorí spochybňujú jeho vysokú inteligenciu a výborný inštinkt. Konštruktívna kritika neexistuje, je to jasné podryývanie autority s cieľom povýšiť sa nad vodcu – takto to vyhodnocovali obaja, ešte pred inváziou do Ruska.*

*Ich ješitné veľké ego by určite nesúhlasilo s touto myšlienkou:*

*Platón: „Nie je hanbou, keď ťa na tvoje chyby upozorní najlepší z mužov.“*

*Ešte pred vpádom do Ruska sa ich veľký intelekt a inštinkt zmenšil do takej miery, že si ani teoreticky nedokázali pripustiť neúspech rýchleho ťaženia. V tomto veľkom ťažení neboli pripravený na žiadne komplikácie, pretože všetky prechádzajúce jednoducho zvládli. Začali robiť veľké chyby, pretože okrem toho, že podcenili silne súpera, nebrali ohľad na dôležité faktory, ktoré tu ešte neboli – obrovské územie a ukrutná zima. Hlavne Hitler preukázal veľkú primitívnosť, keď sa nedokázal poučiť z Napoleonových chýb, aj keď históriu dobre poznal. Časový tlak neumožňuje správne vyhodnocovať a riešiť niekoľko veľkých problémov súčasne (vojenské, politické), a ešte k tomu vytvárať plán B (ak by nešlo všetko podľa predstáv). Jedna hlava, hoci aj s geniálnymi schopnosťami, to nemôže ani teoreticky zvládnuť a evidentne si musí nechať poradiť. Za nepochopenie tejto jednoduchej logiky, zaplatili hlavne radový vojaci, ktorí mrzli po tisícoch. Rusko bolo pre oboch príliš veľké sústo, na ktorom si vylámali zuby, aj keď sa zdalo byť po technickej a organizačnej stránke veľmi zaostané a neschopné. Nebrali do úvahy aj ruskú prirodzenosť, ktorá sa dokáže nielen zmobilizovať k veľkému výkonu, ale má schopnosť toho vytrpieť omnoho viac, ako bežný Európan.*

*Aká s toho plynie pointa? Úspech, rovnako ako sláva, nafukuje ego do takej miery, že myseľ stráca všetky pozitívne vlastnosti - hlavne inteligenciu, racionalitu, pružnosť a prezieravosť. Obrovské ego začína byť presvedčené o svojej dokonalosti a nedokáže počúvať opačné názory. Na scéne sa objavuje arogancia, ktorá si začína vytvárať nepriateľov aj vo vlastných radoch. Veľké ego nedokáže svoj dosiahnutý úspech pretaviť do takej miery, aby sa posunula spoločnosť na vyššiu úroveň. Väčšinou prichádza kolaps, ktorý vyústi do ešte väčšieho utrpenia.*

*Sláva a úspech, po ktorom väčšina ľudí túži, je logickou a nevyhnutnou cestou evidentne iba do „pekla“. Hlavnú úlohu zohralo veľké ego, ktoré po dosiahnutom úspechu stratilo všetky dôležité vlastnosti a schopnosti mysle. Veľké ego teda okrem charakteru, logicky degraduje aj inteligenciu.*

## **Túžba vládnuť a ovládať**

**Marie Voltaire:** „Moc vždy zotročí človeka, ktorý ju drží v ruke.“

*O správnom vládnutí je napísaných množstvo kníh, na jednej strane sú to Machiavelli a jemu podobní, ktorí chcú využívať všetky slabosti ľudskej povahy, na druhej sú to mystici a filozofi, ktorí hľadajú správny profil vládcu a správne priority vládnutia.*

*Samozrejme, že v jednej krátkej kapitole nie je možné do tejto problematiky hlbšie preniknúť, ale mojou snahou bude iba ukázať, ako sa správa a kam sa dostane samotné ego človeka, ak sa mu ocitne veľká, alebo aj malá moc v rukách. Vynasnažím sa dokázať nielen pravdivosť úvodného citátu, ale ukážem aj na bolestnú príčinu našej reality, v ktorej nám vládnu ľudia s priemernou mentálnou úrovňou. Aby sme to celé mohli pochopiť, musíme opäť použiť empatiu, pomocou ktorej sa vžijeme do pozície človeka, ktorý dosiahol určité postavenie.*

*Nie náhodou sa hovorí, že moc je rovnaké afrodiziakum, ako sex. Je tu iba jeden zásadný rozdiel, sexuálny pud ovláda skoro každého, no moc vzrušuje iba ambiciózných a ctižiadostivých ľudí, ktorí potrebujú neustále nielen stúpať v spoločenskom rebríčku, ale aj ustavične si dokazovať svoje nadpriemerné schopnosti.*

*Moc a sláva sú veľmi podobné z toho dôvodu, lebo prinášajú zo sebou veľmi podobné aspekty (pôžitky a možnosti) života. Moc je ale omnoho silnejšia, a tým pádom aj nebezpečnejšia ako sláva. Keď ju ambiciózny človek raz okúsi, určite využije všetky prostriedky k tomu, aby sa jej nikdy nemusel vzdať, pretože odísť z vysokej funkcie, je pre ego najväčšia prehra, najväčší neúspech života.*

*Moc, na rozdiel od slávy, dáva človeku falošný pocit veľkého človeka, ktorý je schopný zasadiť tvrdý úder protivníkovi, ako aj prejaviť milosrdenstvo a solidaritu, z ktorých sa dá získať profit.*

*Ambicióznemu egu veľmi lichotí, keď sa ho ostatný boja, keď dokáže presadiť svoju vôľu, keď sa počúvajú a rešpektujú jeho názory, keď ho všade vítajú, atď. - všetko tak ťažko odolateľné záležitosti, ako nevera s krásnou ženou. Lenže to všetko prináša so sebou, rovnako ako sláva, niekoľko negatívnych javov. Opäť sa vyvára*

*tlak na psychiku, ktorá musí žiť v neustálom strachu a strese, pretože je tu konkurencia čakajúca na akúkoľvek chybu. Vysoko postavený ľudia majú podobný život ako mafiáni, na jednej strane sa ich bežní ľudia boja (dobrý pocit), na druhej strane musia byť v neustálom strehu, pretože od konkurenčnej skupiny, alebo aj z vlastných radov, môže prísť tvrdý úder.*

*Psychika mocných ale trpí aj z iných dôvodov. Každý, kto sa drží svojej funkcie ako kliešť, nemôže hovoriť pravdu. Ak je na najvyššom mieste, tak národu, ak má nižšiu funkciu, tak svojmu nadriadenému. Klamstvo, alebo zatajovanie pravdy, vytvára ďalší tlak na psychiku, aj keď je dotýčny profesionálny klamár, pretože strach, že sa pravda jedného dňa objaví na verejnoeti, neustále žije.*

*Občas sa objaví na scéne vysokopostavený človek, ktorý mentálne minimálne o triedu presahuje iných. Takýto človek sa pozná podľa toho, že jeho vízie a nápady sú mu hodnotnejšie ako funkcia, ktorú zastáva. Keď vidí, že nedokáže získať pre ich presadenie dostatočnú podporu, nemá problém zložiť svoj mandát. Tento jav sa ale vyskytuje iba veľmi zriedkavo, pretože v politike a vo vysokých funkciách sa väčšinou nevyskytujú slobodní ľudia, ktorí sa nepotrebujú nikomu zavďačiť.*

*Výkonnosť mysle, ktorá je neustále zaujatá ochranou svojej pozície, nemôže logicky dospieť k potrebnému nadhľadu, z ktorého je nevyhnutné riešiť spoločenské a svetové problémy, pretože okrem psychického tlaku, rozbitá myseľ musí riešiť niekoľko vecí v krátkom časovom úseku.*

*Moc, ktorá nemôže z rôznych dôvodov hovoriť pravdu, logicky musí kriviť svoj charakter, pretože túžba vládnuť je silnejšia, ako pravda. Keď ego svojimi prioritami a prostriedkami krivý vlastný charakter, musí klamať vlastnú myseľ rôznymi hlúpymi argumentmi a výhovorkami. Nedá sa to ale nekonečne dlho, pretože v určitých „slabých“ chvíľach sa k mysli dostanú pravdivé myšlienky. Má to samozrejme fatálne následky – človek prestane mať rád seba, pretože v ňom zúri vojna.*

***Platón:** „Nespravodlivosť kamkoľvek vnikne, či je to štát, národ, vojsko alebo čosi iné, pre nesvornosť a nejednotnosť to najprv urobí neschopným za čokoľvek sa zasadiť ako celok, potom sa znepriateluje so všetkým, čo stojí proti nej. Tie isté*

*prirodzené účinky vyvolá nespravodlivosť aj v jednotlivcovi. Najprv ho urobí neschopným čokoľvek urobiť, pretože bude v rozpore sám so sebou, potom sa stane nepriateľom sebe samému a všetkému, čo je spravodlivé.“*

*Zrejme je veľmi nelogické a naivné očakávať, že v ľuďoch, v ktorých sa udomácnila nespravodlivosť a zúri v nich vojna, budú vedieť budovať spravodlivosť a lepší život. Aj keď sa mnohí profesionálni klamári a pokrytci snažia ukazovať svoju duševnú pohodu a usporiadaný rodinný život, za svoje vysoké postavenie platia životu najvyššiu daň – zničenú psychiku, pokrivený charakter a rozbitú myseľ. Vysoká inteligencia ich neochránila pred ambicióznym egom, ktoré ich zotročilo.*

*Ešte tragickejšie následky prichádzajú vo chvíli, keď sa k moci dostane podpriemerná inteligencia.*

*Vladimir Majakovskij: „Keď človek zistí, že môže ovládať druhého človeka, chová sa k nemu ako prasa.“*

*Nízka inteligencia nedokáže ovládať vlastnú osobnosť, nevie predstierať kultivované správanie, preto ak má za úlohu ovládať iných, používa psychický alebo fyzický teror. Ponižovaním si lieči všetky svoje komplexy menejcennosti, pretože keď ego nízkej inteligencie vidí, ako druhí trpia viac, ako jeho osoba, získava dobrý pocit.*

*Najmocnejší vždy využívali túto nízku mentálnu úroveň človeka k najšpinavšej práci namierenej proti ľuďom, pretože vlastnili iba hrubú silu bez citu a inteligencie.*

### ***Súťaživosť – obľúbená disciplína ega***

*Iba veľmi málo ľudí si dokáže predstaviť, ako by mohla spoločnosť fungovať bez súťaživosti. Na súťaživosti funguje celý svet a nikto verejne nedokáže ukázať, že na tomto princípe nemôže fungovať vyspelá civilizácia. Keď sa na súťaživosť lepšie pozrieme, tak uvidíme, že má množstvo negatívnych aspektov, ktoré ovplyvňujú celkové prostredie v ktorom žijeme.*

*Ako je známe, Konfucius bol veľmi proti súťaživosti a Číňania, aj keď dobre nechápali prečo, tak určitý čas ju potláčali. Konfucius svojimi myšlienkami dokazoval, že pozná recept ako má fungovať vyspelá spoločnosť a aký profil má mať človek vo vysokej funkcii, pretože záujem celku bol u neho jasnou prioritou.*

*Teraz sa pozrime na pár aspektov ktoré ukážu, prečo súťaživosť nemôže fungovať ako dobrý a spravodlivý princíp.*

*Box je šport, v ktorom stoja proti sebe dvaja borci, ktorí majú úplne rovnaké podmienky a pravidlá, preto o neférovosti zápasu sa hovorí iba veľmi výnimočne. V tomto športe podobne ako v zápasení, karate, džudo a pod., existuje dôležité pravidlo, ktoré hovorí, že sa proti sebe môžu postaviť dvaja súper i iba v rovnakej váhovej kategórii. Dátum zápasu a stanovené pravidlá sa určili niekoľko mesiacov dopredu, takže obe strany so svojim zázemím majú dostatok času na prípravu.*

*Prenesme sa teraz do bežného života a pozrime sa, koľko spoločných prvkov máme s boxom, keď nás niekto bude nútiť do súťaženia v akejkoľvek oblasti. Máme všetci rovnakú váhovú kategóriu? Máme rovnako silné zázemie? Sú pravidlá stanovené férovo? Odpovede sú samozrejme jednoznačné – nemáme. Každý človek má rozdielnu váhovú (mentálnu) kategóriu, rodinné a spoločenské zázemie, a pravidlá sú ušité na mieru pre tých, ktorí sa majú stať víťazmi.*

*Za povšimnutie stojí, že práve v Amerike sa najviac oháňajú rovnosťou príležitostí, ktorá má burcovať jedinca k vrcholovým výkonom. Táto utopistická a nereálna teória má byť spravodlivou hybnou silou demokracie. Realita ale ukazuje a dokazuje, že férovosť sa viac podobá zákonom džungle, v ktorej silnejší jedinec požiera slabšieho. Aby sa zákony džungle mohli dobre zamaskovať, musí sa verejnosti (mase nevedomosti) ukázať zastierací manéver. Ten sa volá Americký sen, v ktorom sa ukazujú príklady toho, ako sa človek pochádzajúci zo skromných pomerov vyšvihol pomocou talentu a húževnatosti k veľkému úspechu a bohatstvu. Samozrejme, že všetci majú teoretickú šancu presadiť sa, ale ľudia bez výnimočného talentu a geniálneho nápadu sa do vyšších sfér spoločnosti môžu „legálne“ dostať len cez silné zázemie (rodinu, kamarátov, atď.) alebo vďaka enormnej ambicióznosti, ktorá zahŕňa kopec negatívnych prostriedkov a vlastností.*

*Ďalší veľký problém predstavujú dve skupiny, medzi ktorými vždy bude panovať nevraživosť. Na jednej strane sú víťazi (úspešní), na druhej porazení (neúspešní). Nevraživosť podnecuje závisť, nenávisť a rôzne tváre otvoreného alebo skrytého zápasu a všetky formy konfliktu. Harmonické prostredie, v ktorom vládne*

spravodlivosť, solidarita, ohľaduplnosť, atď., potom logicky nemôže položiť ani svoj základný kameň. Úspešní (vítazi) sú verejne odmeňovaní a pritom nemajú žiadnu povinnosť pomáhať slabším v napredovaní. Toto je základný problém našej „vyspelej“ civilizácie. Okrem toho, že úspešní nemajú voči slabším žiadne povinnosti, neexistuje oficiálna vedomosť, ktorá by im poradila, aké nástrahy na charakter a budúci život so sebou prináša úspech.

Prostredie súťaživosti prináša so sebou množstvo adrenalínu, vzrušenia a dobrodružstva, ale na druhej strane pokoj, pohodu, istotu a harmóniu silne potláča. Čo je z racionálneho pohľadu lepšie a výhodnejšie musí každý vyhodnotiť sám. Ak sa opýtate svojho ego túžiaceho po víťazstve a úspechu, určite dostanete „správnu“ odpoveď.

Ako by to mohlo fungovať bez súťaživosti? Môže sa človek realizovať aj iným spôsobom? Na všetky detaily teraz nie je priestor, ale kľúč je ukrytý v prioritách a filozofii človeka. Nasledujúci text a hlavne proti-súťaživý Konfucius, vnesie do tohto problému viac svetla.

### ***Ako napredovať a zároveň odstaviť svoje ego (sebapoznanie)***

Pokiaľ začíname lepšie chápať, ako ego negatívne ovplyvňuje náš život a máme ambíciu ho dostať do správnej polohy, musíme najprv zistiť, kde sa v skutočnosti nachádza. Je príliš vysoko, alebo príliš nízko? Určiť vlastnú polohu ego je veľmi náročné, pretože to vyžaduje veľkú dávku úprimnosti, nezaujatosti a sebareflexie. Ego má vždy tendenciu vidieť vlastnú identitu v lepšom svetle ako je skutočná realita. Vlastné chyby a nedostatky nevidí, alebo bagatelizuje, pretože sa nechce ocitnúť medzi poslednými.

**Konfucius:** „Pravý aristokrat hľadá vinu u seba, malý človek u iných.“

Sebapoznanie musí reálne ohodnotiť svoje schopnosti bez toho, aby sa človek povyšoval alebo ponížoval (porovnával) s inými.

**Platón:** „Byť rozumný“, „rozumnosť“ a „poznávať sám seba“ znamená vedieť, čo človek vie a čo nevie.

Byť rozumný neznamená iba vedieť, čo vieš a čo nevieš, ale vedieť, že nič nevieš.“

*Ked' sa človek prestane porovnávať s ostatnými a zameria sa iba na svoje schopnosti v rôznych oblastiach, môže postupne odokryť svoj pravý obraz. Viem dobre variť, idú mi dobre cudzie jazyky, ale nie som technicky nadaný a mám vedomostné rezervy v politike, ekonómii a pod.*

*Každý človek má určité prednosti a nedostatky, preto nie je výhodné ani z racionálneho hľadiska povyšovať sa nad druhými. Výhodné je skôr skamarátiť sa s pokorou a nevystavovať na obdiv svoje schopnosti a vedomosti, pretože život neraz namysleným a príliš sebavedomím privodí situáciu, v ktorej budú musieť skloniť bolestivo hlavu. Vždy sa môže objaviť niekto, kto nás veľmi jednoducho a rýchlo môže skovať do vačku. Aj keď niekedy vidíme, že sme najlepší v určitej činnosti, vždy majme na pamäti, že sme iba jednooký kráľ medzi slepými.*

*Je prirodzené, že každý sa snaží vyzerat' v očiach druhých čo najlepšie, ale pokiaľ tejto činnosti dáme prioritu, ego nám začne ponúkať nielen svoj falošný obraz (falošnú pozíciu), ale aj falošnú realitu.*

*Dobrá rada prichádza aj od známej osobnosti.*

***Konfucius:** „Znepokojovať ma nemá, že nemám postavenie, znepokojovať by ma malo, či mám pre to schopnosti. Nemal by som sa trápiť tým, že ma nikto nepozná, ale svojim jednaním mám byť hoden toho, aby ma ľudia poznali.“*

*Zamerat' sa na svoje schopnosti, odstraňovať svoje nedostatky, vyhnúť sa súťaženiu a porovnávaniam, neočakávať akúkoľvek odmenu a nepozerať na prekážky – to je obraz človeka, ktorý ide správnym smerom a zároveň má ego pod kontrolou.*

*Konfucius to dokázal v tejto myšlienke ešte lepšie vystihnúť:*

***Konfucius:** „Mať veľké schopnosti, ale pýtať sa radu i od tých, ktorí ich nemajú, mať bohaté znalosti, ale nechať sa poučovať i od tých, ktorí ich majú poskromne, nestavať na obdiv svoje schopnosti, nepýšiť sa svojimi znalosťami, byť vystavený urážkam a nič si z toho nerobiť – mal som kedysi takého priateľa, ktorý si takto počínal.“*

*Konfucius upozorňuje, že pozornosť mysle a jasná priorita sa má teda objaviť pri odstraňovaní vlastných nedostatkov a rozvíjaní svojich schopností a pritom nepozerať akú pozíciu či funkciu v spoločnosti môžeme dosiahnuť. Robiť veci*

*najlepšie ako viem a robiť veci aby som bol najlepší, nie je totožné, aj keď sa to na prvý pohľad môže zdať. Tým, že prestaneme seba porovnávať s ostatnými a nebudeme očakávať akúkoľvek odmenu od iných, vyhneme sa nielen mnohým problémom (závisť, konkurenčný boj, atď.), ale zároveň posúvame myseľ k lepšiemu výkonu (mysleť sa bude vedieť lepšie sústrediť). Ego aj pri tejto činnosti bude chcieť neustále vyskakovat' a pozorovat' (porovnávať) kde sa nachádza jeho úroveň voči druhým, no ak zistíme, že myseľ sa tejto činnosti začína vážne venovať, rýchlo to musíme zatrhnuť. Treba mať vždy na pamäti, že výnimočné a nadpriemerné schopnosti sa vždy ukážu aj bez toho, aby sme ich museli stavať na obdiv. Tu je ukrytý hlavný rozdiel medzi pýchou a sebavedomím. Sebavedomie pozná svoje schopnosti a nemusí si nič dokazovať, pýcha ich často iba zveličuje a predstiera, pretože ego o nich nie je dostatočné presvedčené a zároveň očakáva profit (uznanie, obdiv, pocit výnimočnosti, atď.)*

*V súčasnosti môžeme pozorovať jeden dôležitý fenomén, ktorý sa rozšíril po celom svete a pritom nebudí žiadnu pozornosť verejnosti. Väčšina mladých ľudí chce študovať iba pre to, aby získali tituly, aj keď ich žiadny obor alebo problematika extra nepriťahuje. Na vysokú školu pozerajú ako na odrazový mostík k dobre zaplatenej práci, ale veľká snaha preniknúť hlbšie do svojej disciplíny a priniesť niečo nové, je väčšinou výnimočná záležitosť.*

*Konfucius: „Kto pri štúdiu starého dokáže dospieť k novým poznatkom, ten sa môže stať učiteľom.“*

*Konfucius sa pri tomto súčasnom trende mladých, určite v hrobe obracia.*

*Život nikomu zadarmo nič nedá, iba ľudí so srdcom bojovníka odmení. Človek ale nechce stále bojovať, rád by si užil pokoj, psychickú pohodu, zábavu a pod.. Lenže aj k tomuto cieľu je nevyhnutné sa prebojovať.*

*Antoine de Saint-Exupéry: „Najďalej dôjde a najúspešnejší bude, kto najviac zápasil sám so sebou.“*

### **Zdroj a autor psychických problémov človeka**

*Je verejne známe, že viac ako polovica dospelaj populácie trpí psychickými problémami. Tieto problémy sa začínajú väčšinou v čase, keď človek dosiahol na*

vrchol a začína sa jeho pomalý alebo rýchly pád. Je to väčšinou medzi tridsiatim a štyridsiatim rokom života, keď sa stráca výkonnosť, keď sa zunuje bohémsky život a keď vrcholia rodinné a manželské problémy.

Žiaľ, nie je verejne známe, že aj za týmito problémami stojí ego so svojimi neuspokojenými ambíciami, predstavami a potrebami. Aj keď sa každý človek k narušenej psychike dostáva inou cestou a iným spôsobom, predsa len môžeme na klasických a najčastejších prípadoch ukázať, kde je koreň problému. Na túto tému je vypracovaných tisíce rozsiahlych odborných štúdií, ale nie je to až tak zložité na pochopenie, ako sa to mnohí odborníci snažia prezentovať.

Chybné nastavenie akéhokoľvek mechanizmu, ktorý má za úlohu dlhodobo a spoľahlivo fungovať, musí jedného dňa evidentne privodiť kolaps, alebo aspoň zníženie kvality funkčnosti v takej miere, že už sa to nedá nijakým spôsobom zakryť alebo oklamať. Človek síce nie je žiadny stroj či mechanizmus, ale vždy bude žať iba to, čo niekedy v minulosti zasial. Pokiaľ bol jeho život ovplyvnený nesprávnymi hodnotami, návykmi, a držal sa plytkej egoistickej filozofie (nesprávnych názorov), v neskoršom veku bude nútený čeliť mnohým problémom.

**Konfucius:** „Kto nevie myslieť ďalej dopredu, toho v blízkej budúcnosti čakajú starosti.“

Ludia sa radi pýšia a oháňajú svojou racionalitou, ale paradoxne ich vzdialená budúcnosť veľmi nezaujíma.

Možno sa zdá, že som odbočil od psychických problémov, ale táto slabá racionalita, nezaujem o svoju budúcnosť a chybné nastavenie, veľmi z narušenou psychikou súvisí.

### **Orientácia dnu**

Každý človek, ktorý je orientovaný do seba (zaujímajú ho v prvom rade vlastné problémy) je veľmi náchylný k psychickej labilitě, od ktorej je už veľmi blízko depresiám a všetkým duševným problémom. Väčšinou je to nostalgia - spomienka na krásne časy, ktoré sa už nikdy nemôžu vrátiť späť.

**Platón:** „Ak sa schádzajú starí ľudia, väčšina sa na týchto stretnutiach sťažuje, túži po slastiach mladosti, bolestne si spomínajú na rozkoše lásky, pitky, hostiny a na

*všetko, čo s tým ešte súvisí, prichodia si nešťastní, akoby boli prišli o veľké veci a akoby iba vtedy boli žili krásny život, ale teraz že už to ani život nie je. Stále hudú tú istú pesničku, koľko útrap im spôsobuje staroba.“*

*Ego si hladká svoju zašlú slávu a veľký život pri starých fotografiách a filmoch, ktoré dokážu psychiku pohladit' iba dočasne a veľmi obmedzene. Na staré kolená a po zašlej sláve, ego v celej nádhere odokryje svoju neschopnosť a obmedzenosť pomôcť vlastnej psychike. Ego orientované do seba, dokázalo počas svojho života prinášať iba také vymoženosti, ktoré sa dajú zúročiť iba v plnom zdraví mladosti, prípadne v strednom veku. V starobe už pre rôzne obmedzenosti tela, nedokáže myslí nič hodnotné ponúknuť. Mysel' ale potrebuje na zabránenie svojho úpadku, stále niečo nové poznávať a riešiť. Čo môže sebecké ego priniesť vlastnej osobe, keď už telo a myseľ stratili svoju výkonnosť? - jedine rekapituláciu. Rekapitulácia (sebareflexia) v rámci svojej inteligencie je umožnená hlavne preto, lebo aj ego výrazne stratilo svoj veľký rozmer a dominanciu v mysli. Výčitky, ktoré boli celý život orientované von (iným), zrazu sa obrátia dnu (k sebe), pretože ego urobilo počas svojho života množstvo skutkov, na ktoré nemôže byť hrdé. Lenže keď sa nevedomá myseľ pustí do týchto výčitiek, tak neodsúdi svoje ego, ktoré je za všetko zodpovedné, ale vytrestá a zničí iba svoju psychiku. Keďže celý život nedokázalo odpúšťať druhým, nevie ako má odpustiť sebe.*

### **Orientácia von**

*Všimol som si jeden zaujímavý paradox, nad ktorým by sa mohol každý zamyslieť. Ľudia, ktorých viac zaujímajú problémy iných, ako tie svoje (spoločenské a svetové), iba zriedka trpia psychickými problémami. Paradox je ukrytý v tom, že čím viac sa zaujímam o problémy druhých, tým menej mám času rozoberať svoje problémy a potreby. Pozornosť orientovaná na okolitý svet nielen odpútava ego od svojich problémov (stratená sláva, ľútosť za veľkým životom a pod.), ale zároveň myseľ tlačí do k činorodej práci, ktorá má za úlohu niečo vybudovať, alebo poukazovať na zle fungujúci systém, či organizáciu. Kritika je väčšinou spojená s konkrétnymi riešeniami, alebo s vlastnou činnosťou, ktorá dáva človeku nielen zmysel, ale aj dobrý pocit.*

*Máme tu príklady niektorých hercov a spevákov, ktorý svoju popularitu využili k tomu, aby ukázali aspoň na niektoré problémy našej civilizácie. Rockové hviezdy Bono a Bob Geldof poukazovali na chudobu a ekonomické vykorisťovanie Afriky, Brigitte Bardot sa angažovala za práva zvierat a poukazovala na nedomyslenú imigračnú politiku. Sú tu ešte rôzne iné známe osobnosti, ktoré založili rôzne charitatívne organizácie a svoju starobu môžu označiť za veľmi aktívnu a produktívnu.*

*Aj pri obyčajných ľuďoch je možné vidieť, že táto orientácia dnu (k sebe) alebo von (od seba), veľmi vplýva na kvalitu života a samotnú psychiku človeka. Primitívne ego samozrejme opäť nedokáže odhaliť jednoduchý paradox, ktorý hovorí, že čím viac si chcem od života zobrať – tým viac sa vyprázdňujem. Na druhej strane paradox funguje tiež, čím menej ma zaujíma vlastné šťastie, tým viac dostávam na psychickej pohode a skutočnom sebavedomí. Ľudia, ktorých ovláda neukojené ego samozrejme tejto jednoduchšej logike nikdy nedokážu porozumieť, aj keď ich IQ presiahne hodnotu 150. Matka príroda to tak vďaka svojej dokonalej prezieravosti zariadila.*

### **Rozpoltená osobnosť**

*Už podľa názvu je zrejmé, že tento jav pripomína niečo podobné, akoby v jednom tele existovali dve rôzne bytosti, ktoré sa nevedia dohodnúť na tom, čo je dôležité, čo je pravda, kam upriamiť svoju pozornosť, atď.. Tento stav už ukazuje veľmi narušenú psychiku, ktorá už spadá k rôznym formám a stupňom duševnej choroby.*

*V každom človeku sa to občas vnútri bije, ale pri rozpoltenej osobnosti stoja vedľa seba dvaja rovnocenní protivníci, ktorí nedokážu definitívne premôcť jeden druhého. Mysel' musí riešiť rôzne protichodné myšlienky a rozhodnutia, v ktorých stráca orientáciu. Na základe tohto myšlienkového chaosu potom nedokáže ani v malej miere definovať svoju vlastnú identitu a názorovú platformu (ego nedokáže určiť svoju pozíciu).*

*Čo spôsobuje tento nekonečný chaos a boj, v ktorom trpí celá domácnosť osobnosti (ego, myseľ, duša)? Korene treba hľadať vždy v minulosti a zároveň sa musí odhaliť po čom baží ego a duša.*

*Potreby ego už netreba bližšie špecifikovať (už som to podrobne opísal), iba teraz musím pripomenúť, že k ich dosiahnutiu je nevyhnutné používať rôzne metódy na ktoré človek nemôže byť hrdý. Väčšinou sa musí aj klamať a používať rôzne falošné triky a úskoky. Bez týchto metód sa ego často nedokáže presadiť a nevie dosiahnuť na svoje méty. Často používané klamstvo sa v praxi automaticky zdokonaľuje a zároveň sa zžíva s prirodzenosťou a podvedomím. Človek potom klame tak jednoducho a prirodzene, že si to ani neuvedomuje. Tým dokáže dokonale oklamať nielen druhých, ale aj seba. Ľudia s primitívnou inteligenciou dokážu byť na túto schopnosť ešte hrdí.*

*Nie všetci ľudia sú však jednosmerne orientovaní (smerom dnu), niektorí si všímajú aj problémy druhých a dokonca aj problémy spoločnosti (orientácia von). Vtedy na svetlo prichádza čistá pravda, ktorú zase miluje duša. Duša okrem pravdy miluje aj pokoj, harmóniu a slobodu. Keď takýto človek niekde (u iného človeka, v knihách a pod.) uvidí filozofiu ktorá je zameraná týmto smerom, duša začne myseľ cez svoje myšlienky tiež ovplyvňovať.*

*A teraz nastáva veľký problém, pretože ego má svoje priority, ktorých sa nechce vzdať a duša na druhej strane zase túži preniknúť k mysli cez svoje pocity a sporadické myšlienky. Každý človek má potrebu byť dobrý, múdri, slobodný a pod., ale iba do tej miery, pokiaľ to nenarazí na to, čo celý život budoval a zhromažďoval (majetok, kariéra, a pod.).*

*Ego aby nevyzeralo ako bezohľadný sebec, snaží sa myseľ klamať a ospravedlňovať svoje skutky. Lenže aj keď je ego profesionálny klamár, nedokáže myseľ permanentne zavádzať. Vo chvíľach keď je človek sám a nemá nič na práci (maximálny pokoj), prichádza analýza vlastného života. Pocity a pravdivé myšlienky útočia na svedomie, ktoré je spojené s potrebami duše. Nepríjemné pocity hovoria, že v domácnosti osobnosti je veľký neporiadok. Mysleľ začína pomaly chápať, že pokoj, samota a analýza vlastného ja (ega) je deprimujúca činnosť. Samozrejme, že myseľ sa chce nepríjemným záležitostiam vyhýbať. Zavrhnúť pokoj, v ktorom sa dajú načerpať nové sily je veľmi hlúpe. Rozbitá myseľ ale tento fakt nedokáže správne vyhodnotiť a radšej vždy vyhľadáva činnosť, v ktorej sa snaží*

*nájst' uspokojenie (snaží sa utiecť pred sebou). Protichodné myšlienky produkujú protichodné názory, v ktorých stráca orientáciu nielen vlastná myseľ, ale aj blízke okolie. Nestabilná myseľ ukazuje aj veľké rozdiely vo svojej výkonnosti. Vo chvíľach relatívnej pohody dokáže správne vyhodnocovať realitu a informácie, pri akomkoľvek rozrušení nedokáže chápať jasné súvislosti a nepamätá si svoje postoje z krátkej minulosti. Nestabilita psychiky (náladovosť) ukazuje niekedy pozitívne, niekedy negatívne vlastnosti, všetko v závislosti od duševného rozpoloženia.*

*Bežný človek, nechápajúci tieto súvislosti, pri pozorovaní takto rozpoltenej osobnosti má v hlave tiež chaos, pretože ju nedokáže jednoznačne zaradiť a označiť. Ťažko definovateľná povaha sa väčšinou laicky označuje za komplikovanú. Ego toto označenie samozrejme víta, pretože komplikovaný človek je nečitateľný a záhadný - proste človek, pred ktorým treba mať rešpekt. Realita je samozrejme oveľa jednoduchšia a bolestivejšia. „Komplikovaný“ človek je v skutočnosti veľmi jednoduchý až primitívny, pretože si zbytočne skomplikoval život. Nevyvinutá myseľ nevie pochopiť, že nemôže mať všetko a nemôže ísť dvoma opačnými cestami zároveň. Rozpoltenosť nespôsobuje iba boj ega a duše, ale často iba samotné ego, ktoré si dá minimálne dva ciele, ktoré si navzájom odporujú. Ego je tak pažravé a nenásyté, že má ambíciu všetkého sa čo najskôr nabažiť. Pažravosť nenásytného ega zatemňuje myseľ do takej miery, že si nedokáže uvedomiť jasné nezmysly. Spomeniem iba zopár klasických, všeobecne známych príkladov:*

- *Byť vzorným otcom rodiny a užívať si s milenkami*
- *Byť dámou s hodnotami a správať sa ako klasický chlap (alkohol, sex, veľký život)*
- *Očakávať ideálneho muža (mladý, bohatý, pekný, dobrý milenec, šikovný, zábavný, múdry, verný)*
- *Milovať slobodu a zároveň byť na niekom závislý (finančne, citovo a pod.)*
- *Starat' sa o svoj výzor a zanedbávať svoje zdravie*
- *Očakávať pochopenie a ohľaduplnosť od druhých a vlastné záujmy pretláčať bezohľadne*

*Ego tieto do neba volajúce rozpory samozrejme nevníma, pretože nie je žiadny pozorovateľ a analyzátor. Ego je iba zaujatý a zaslepený chtíč, ktorý by chcel všetko a hneď. Mat' všetko a hneď nie je klasickou potrebou iba sebavedomých žien, ale každého, kto sa nechal dlhodobo rozmaznávať. Z toho vyplýva, že každý človek ktorý zažil život v bavlnke bude mať veľký problém pochopiť, že nemôže mať všetko po čom mu srdce zatúži a zároveň žiť dlhodobo v harmónii so svojou psychikou. Práve tento typ ľudí je najviac náchylný k psychickým poruchám, pretože ich myseľ funguje v neustálom chaose a rozpore. Rozbitá myseľ si samozrejme nedokáže stanoviť také priority, ktoré by ju ochránili a posunuli na vyššiu úroveň. Svoju vlastnú nemohúcnosť a zlý psychický stav potom zaháňa alkoholom a vinu za svoj spackaný život dáva osudu alebo druhým.*

*Na druhej strane si vezmeme profil obvyčajného človeka, ktorý nikdy nedosiahol veľký úspech, nebol rozmaznávaný, celý život tvrdo pracoval a zároveň žil v skromných podmienkach. Taká klasická šedá myška, ktorá sa nepotrebovala ukazovať a dokazovať svoje schopnosti. Pokiaľ odolal takýto človek alkoholu, drogám, a medziľudské vzťahy nezanedbával (nezatvoril sa do seba), má iba veľmi malú pravdepodobnosť, že si rozbije svoju myseľ a psychiku. Súvislosti sa pomaly odhalia a pravý autor psychických problémov a rozbitej mysle musí byť každému jasný. Ego priemerného človeka nenabralo veľký rozmer a preto nedokázalo napáchať tak veľké škody vo vlastnej psychike.*

### **Nevedomosť**

*Okrem všetkých spomínaných problémov, asi najväčší zohráva nevedomosť. Človek hľadajúci cestu z psychických ťažkostí sa nedokáže oprieť o žiadnu spoľahlivú vedomosť a filozofiu, pretože ju počas života ani nehladal. V týchto ťažkých chvíľach by sa určite zišla, ale to všetko sa nedá nájsť v krátkom čase s rozbitou myslou a podlomenou psychikou, pretože nie je ani časový priestor, a nie sú vytvorené základné podmienky na dôkladné overovanie informácií. V takom prípade môže psychicky narušený človek iba slepo dôverovať tomu, kto určitú cestu ponúkne. Veľmi často sa potom stáva, že človek, ktorý úplne psychicky vyhorel, nachádza spásu v niektorom náboženstve. Náboženstvá majú v tomto smere zmysel,*

*ale na základné otázky života nedokážu odpovedať. Je to v podstate taká terapia, ktorá dokáže zmierniť bolesť, ale úplne vyliečiť psychiku nedokáže. Nedokáže odpovedať na množstvo otázok, ktoré neustále bombardujú myseľ. Som dobrý človek? Budem musieť niešť za svoje skutky zodpovednosť? Kde som urobil chybu? Čo mám urobiť, aby som odčinil svoje hriechy? Aký zmysel má moje utrpenie?*

*Pokiaľ psychika je iba otrasená a nie je ešte trvalo zničená, je tu ešte šanca na dôležitý reštart celej osobnosti, v ktorej sa menia hodnoty a priority človeka. Rozhoduje však to, akú vedomosť filozofiu si v tejto chvíli k sebe pritiahne. Z tohto pohľadu je psychické dno veľká príležitosť začať nový život, preto tým ľuďom, ktorí sa dokázali od neho odraziť, môžu ostatní iba závidieť- je to ako by sa znovu narodili.*

*William Shakespeare: „Hlboký pád privodí často najväčšie šťastie“.*

### **Ťažká cesta z psychických problémov**

*Aby mal človek šancu dostať sa z tejto ťažkej situácie, musí v sebe nájsť dostatok energie a odvahy. Iba vtedy môže urobiť vo svojej hlave a následne aj vo svojom živote poriadok. Zablockovať vo svojej hlave deštruktívne myšlienky a urobiť dôkladnú analýzu svojho života. Analyzovať precízne svoj život a pochopiť dôležité súvislosti vedúce ku kolapsu psychiky je možné iba vtedy, ak sa rozbitá myseľ dokáže zmobilizovať k veľkému výkonu (využije maximálne svoj intelektuálny potenciál), v ktorom sa nebude odsudzovať, ľutovať a hodnotiť. Ak sa v analýze nájdú chybné rozhodnutia z minulosti, treba hľadať iné cesty a riešenia aspoň v teoretickej rovine (v predstavách), pretože život môže dať šancu rôzne prešľapy a omyly napraviť v praxi.*

*Keď sa človek cez všetky tieto uvedené záležitosti preseká vďaka svojej húževnatosti (rozmaznaní majú veľmi malú šancu – nepoznajú húževnatosť), musí si nájsť činnosť, ktorá ho bude naplňovať radosťou a dobrým pocitom. Keď si nájde činnosť orientovanú iba pre svoj prospech (orientácia dnu), ego sa síce poteší, ale psychická odolnosť, stabilita a harmónia nebude dlho fungovať. Činnosť zameraná na prospech a osôh druhých (orientácia von), nikdy, zdôrazňujem nikdy nezničí vlastnú psychiku. Vtedy sa rodí dobrý pocit nie z ega, ale z duše.*

*Keď sa lepšie pozrieme na ľudí, ktorí svoj život zasvätili náročnej práci v rôznych humanitárnych organizáciách, zistíme zaujímavé súvislosti. V prvom rade ich práca baví (nechodia do práce s odporom), nepoznajú psychické problémy, pretože musia byť psychicky odolní, ale to najdôležitejšie je ukryté v tom, že ich energia pramení s prospešnosťou pre spoločnosť a svet bez toho, aby očakávali slávu, uznanie, veľké peniaze a pod.*

*Teraz porovnajme psychicky labilné celebrity šoubiznisu mysliace len na svoju slávu, s psychicky odolnými a slabo ocenenými humanitárnymi pracovníkmi. Humanitárnych pracovníkov som zobral samozrejme iba ako príklad, do tejto kategórie spadajú aj iné profesie (zdravotné sestry, ošetrovatelia, vychovávatelia, učitelia, atď.)*

*Jeden z najväčších problémov ľudstva spočíva v tom, že psychicky labilné a sebecké celebrity dávame mladým ľuďom ako príklad a ideál, ku ktorým sa treba priblížiť, a skutočné celebrity (psychicky odolné) nedokážeme zaplatiť ani do takej miery, aby vedeli žiť život na nadpriemernej úrovni.*

*Pomýlené hodnoty plodia pomýlené celebrity. Nárast duševne labilných spôsobuje aj ten fakt, že nedokážeme (nevieme, alebo nechceme) ukázať mladej generácii, že aký profil má skutočne vyspelá (psychicky odolná) osobnosť.*

*Rozbitá a rozpoltená myseľ bez zmyslu života (spol'ahlivej filozofie) a pravých ideálov (vzorov) a hodnôt, musí zákonite žiť v chaose, ktorý spôsobí najprv psychickú labilitu a následne otvorí dvere k trvalým psychickým problémom. Iba ten, kto si dokáže uvedomiť falošné hodnoty a ideály, môže prežiť život, za ktorý sa nebude hanbiť vo svojej starobe. Staroba je zrkadlo celého života, ktorá ukáže skutočnú inteligenčnú a psychickú úroveň. Všetci čo celý život mysleli iba na svoje potreby (potreby ega) a zároveň nerozvíjali svoje mentálne schopnosti, budú sa pomaly blížiť k mentalite malého dieťaťa.*

### **Záver a rekapitulácia**

*Na záver nezaškodí zhrnúť v stručnosti všetky dôležité aspekty ega, ktoré ovplyvňujú nevedomosť, negatívne vlastnosti, primitívne sklony, neschopnosť*

*sebareflexie, nefungujúce medziľudské vzťahy, slabú racionalitu a zlý psychický stav človeka.*

*Stručná charakteristika ega s jeho prejavmi a túžbami:*

- *Sebeckosť, bezohľadnosť, chamtivosť*
- *Sklon ku klamstvu a pokrytectvu*
- *Ambicióznosť (ostré lakťe)*
- *Túžba vládnuť a ovládať*
- *Sláva, popularita, túžba uspieť*
- *Bohémsky život*
- *Súťaživosť (porovnávanie)*
- *Hodnotenie, súdy, rýchle závery, nálepkovanie*
- *Netrpezlivosť*
- *Slabá pozornosť a vnímavosť*
- *Necitlivosť, slabá intuícia*
- *Urážlivosť*
- *Neschopný harmonizátor*
- *Slabá psychická odolnosť*
- *Neschopnosť sebareflexie*

*Určite som zabudol na niektoré vlastnosti, ale bez pochyb môžem povedať, že za všetkým negatívnym a primitívnym stojí falošné ego. Ešte musím pripomenúť, že nízka inteligencia nemá potrebu zakrývať prejavy primitívneho ega, pretože nechápe a nevidí, že to pôsobí nesympaticky a odpudivo. Vysoká inteligencia s veľkým egom si to často dokáže uvedomiť, preto prejavy a chute ega zastiera najlepšie ako vie. Sympatie a popularita sú totiž vstupenkou do elitnej spoločnosti, v ktorej sa ukrýva bohémsky život, moc, atď. Tento typ ľudí je najnebezpečnejší, pretože dokáže oklamať celé masy nevedomých.*

***Platón:** „Nevedomosť slabých je smiešna. Nevedomosť silných je nebezpečná.“*

*Nie každý dokáže týmto jasným faktom a súvislostiam rozumieť, pretože aj inteligentný človek, ktorý je ešte stále pod silným vplyvom ega, nedokáže so svojou myslou pochopiť, že jeho vlastné Ja, môže byť jeho najväčším nepriateľom. Pre tých,*

*ktorí už niečo počuli alebo čítali na túto tému a nie sú zaťažení svojim egom, možno som iným spôsobom a iným pohľadom ukázal, prečo mystici a filozofi považujú ego a myseľ za najväčší problém ľudskej obmedzenosti a duševnej primitívnosti. Človek ale nemusí byť mystik alebo filozof aby pochopil tieto zaujímavé paradoxy života:*

- *Čím väčším chceš byť, tým menším sa stávaš*
- *Čím viac si o sebe myslíš, že si múdry, tým väčším hlupákom sa stávaš.*
- *Čím viac si chceš od života vziať, tým viac sa vyprázdňuješ.*
- *Čím menej pozeráš na vlastné záujmy, tým lepšie poznávaš život a ľudí v ňom.*
- *Ak preferuješ šťastie druhých (záujem celku), šťastie sa k tebe vráti.*
- *Čistú (najvyššiu) pravdu pochopíš, až keď prestaneš rýchlo rozmýšľať (utlmíš rozum), a začneš vnímať realitu cez pocity a intuíciu.*
- *Rozum a zmysly sú zdrojom falošných informácií*
- *Ak zahodíš svoje malé ja (ego), ešte nemusíš zahodiť svoju osobnosť. To veľké Ja (duša) čaká na to, aby mohlo byť твоjim šéfom.*

*Všetko čo sa týka ega je plné paradoxov a na prvý pohľad nepochopiteľných vecí. Keď človek po určitej mentálnej námahe rozlúskne tento oriešok, lepšie sa bude orientovať nielen v ľudoch ale aj v myšlienkach a názoroch.*

*Každému doporučujem, aby vyriešil problém svojho ega, pretože to považujem doslova za kľúčovú záležitosť, ktorá ovplyvňuje úplne všetko. Odstavené ego je hlavne vstupenka do vyššej formy mentálnej úrovne, ktorá dokáže pochopiť všetky hádanky a rébusy života. Ak teraz nezasvätenému poviem, že práve v egu sa ukrýva pointa celej hry, ktorú vytvorila najvyššia inteligencia, samozrejme, že to ešte nemôže pochopiť. Všetko sa postupne začne odokrývať iba tomu (nezasvätenému laikovi), kto vycíti pomocou intuície vôňu čistej pravdy.*

*Zmyslom tejto kapitoly bolo ukázať, že pokiaľ chce človek čo najlepšie poznať všetky dôležité aspekty života a pochopiť jeho pointu, musí sa oslobodiť hlavne od svojho ega, ktoré ho robí otrokom.*

*Múdrosť a vyššia forma inteligencie sa dostaví ako vedľajší bonus za prejavenu mentálnu námahu.*

